

Uke 12

IN1030 – Gruppe 5 og 6

Dagens plan:

- Repetisjon
 - Introduksjon til informasjonssikkerhet
 - K.I.T
 - Tiltak
 - Risiko og trusler
- Ukesoppgaver
- Obligjobbing?

Mailadressene våre er

tara.soderholm@jus.uio.no og mysc@uio.no

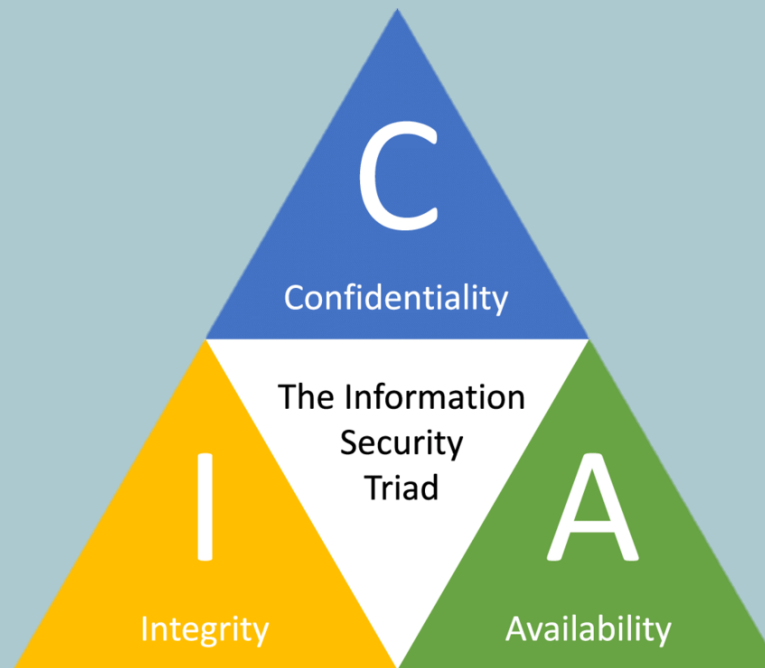
Våre navn (til kontakt gjennom teams etc.) er

Tara Søderholm og My Schultheiss

Informasjonssikkerhet

- Defineres som:
 - «Beskyttelse av informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet.»
 - I tillegg kan andre egenskaper som autentisitet, sporbarhet, uavviselighet og pålitelighet omfattes. (ISO 27000:2016)
- Handler om å beskytte informasjonsressurser mot skade
 - F.eks.: Data, programvare, konfigureringer, utstyr og infrastruktur
- Dekker både tilsiktet og utilsiktet skade;
 - Trusselagenter er som regel mennesker eller naturlige hendelser – mennesker kan gjøre skade både tilsiktet og utilsiktet

Sikkerhetsmålene K.I.T. (C.I.A.)

Konfidensialitet

- Handler om at informasjon ikke skal bli gjort tilgjengelig eller vist til uautoriserte individer, entiteter eller prosesser.
- Typiske trusler:
 - Datatyveri
 - Datalekkasje
- Eksempler på sikkerhetstiltak:
 - Kryptering
 - Autentisering og tilgangskontroll
 - Anonymisering
 - Skallsikring
 - Sikkerhetskultur, bevissthet

Integritet

- Deles i to typer:
 - Dataintegritet:
 - Å sikre at data ikke endres/slettes på uautoriserte måter
 - Systemintegritet:
 - Å opprettholde korrekthet og kompletthet av dataressurser
- Typiske trusler:
 - Ødelagt data
 - Miskonfigurerte systemer
- Eksempler på sikkerhetstiltak:
 - Kryptering
 - Tilgangskontroll
 - Autentisering
 - Sikkerhetskultur, bevissthet

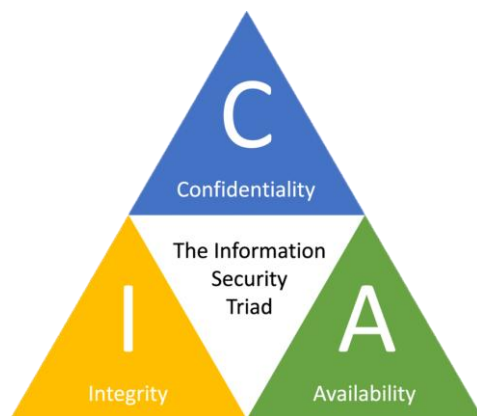

Tilgjengelighet

- Handler om å sikre at data og tjenester er tilgjengelige og brukbare ved forespørsel fra en autorisert entitet/person
- Typiske trusler:
 - Tjenestenekt
 - Hindring av autorisert tilgang til ressurser (løsepengevirus)
 - Forsinkelse av tidskritiske funksjoner
- Eksempler på sikkerhetstiltak:
 - Sikkerhetskopiering (backup)
 - Hendelsesrespons og beredskap
 - Redundans av ressurser

+ Personvern

- Personopplysningsvern (data protection) er et tilleggsmål til K.I.T.-målene som bl.a. forutsetter K.I.T. (Engelsk C.I.A.
- GDPR (General data protection regulation) definerer kravene til personvern

+ Personal data protection

What is personal data?

Name

Address

Localisation

Online identifier

Health information

Income

Cultural profile

and more

Tiltak

Deles gjerne inn i tre kategorier:

Fysiske tiltak

- Låsing
- Overvåking
- Adgangskontroll

Tekniske tiltak

- Autentisering
- Kryptering
- Autorisering

Administrative tiltak

- Opplæring
- Bakgrunnssjekker
- Internkontroller

Kan gjøres i ulike faser:

Preventivt (forhindring)

Detektivt (funn)

Korrigerende (gjennoppretting)

F.eks:

Preventivt fysisk tiltak: Låse inn

Detektivt administrativt tiltak: Internkontroll

Korrigerende teknisk tiltak: Autentisering

Hva gjør vi?

Vi

- Autentiserer
- Autoriserer
- Krypterer

Autentisering: Å
verifisere hvem en
entitet er

Autorisering: Å verifisere
hva den autentiserte
entiteten har tilgang til

Hvordan gjør vi det?

Hva gjør vi?

Vi sørger for

- Konfidensialitet
- Integritet
- Tilgjengelighet

Hvordan gjør vi det?

Tilgangskontroll
Skallsikring
Kryptering

Tilgangskontroll
Endringskontroll
Kryptografiske algoritmer
Skallsikring

Sikkerhetskopier
Redundate systemer
Gode rutiner for
hendelsehåndtering og
gjenoppretting

Verdier, trusler, sårbarheter og tiltak

Verdier:

- Omhandler ting som er av verdi for organisasjoner:
 - Informasjon,
 - konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet for data og systemressurser hos organisasjonene
 - Personopplysningsvern for de involverte/registrerte (privatpersoner)

Trusler:

- Potensielle angrepsscenarioer som styres eller trigges av trusselaktører, og som kan ha negative konsekvenser for verdier

Sårbarheter:

- Fravær av sikkerhetstiltak mot trusler

Sikkerhetstiltak:

- Metoder for å forhindre trusler og/eller redusere konsekvenser av dem

Person(opplysnings)vern

- Personopplysninger er alle opplysninger og vurderinger som kan knyttes til enkeltpersoner
- «Personopplysning» bruker på lik linje som persondata og personinformasjon
- Personopplysningsvern er å beskytte spesifikke aspekter ved personopplysninger:
 - Å forhindre urettmessig innsamling og oppbevaring av personinformasjon
 - Å forhindre urettmessig bruk av innsamlet personinformasjon
 - Å sørge for at personinformasjon er korrekt
 - Å sørge for åpenhet og innsyn
 - Å sørge for nok informasjonssikkerhet (K.I.T.) rundt personinformasjon
 - Å definere klar ansvarsfordeling

Innebygd IS og personvern

- At IS og personvern er innebygd betyr at en tar hensyn til akkurat disse tingene under hele livssyklusen til programvare og applikasjoner
- Et viktig mål er å finne og redusere sårbarheter tidlig i utviklingsprosessen slik at det blir færre hendelser og sårbarheter å håndtere under drift
- Livssyklusen kan deles inn i 7 faser av en prosess:

1. Opplæring

- Alle som deltar i utvikling og drift av digitale tjenester og applikasjoner skal ha basiskunnskap og forståelse for
 - Informasjonssikkerhet og personvern
 - Risikovurderinger
 - Trusselmodellering

2. Krav

- Krav om informasjonssikkerhet og personvern deles inn i
 - God praksis for sikkerhet i applikasjoner og forretningsprosesser
 - Begrensning av sikkerhetsrisiko til et akseptabelt nivå
 - Juridiske lovbestemte, regulatoriske og kontraktmessige krav til IS og personvern

3. Sikker design, 4. Sikker koding

- Sikker design
 - En ønsker å spesifisere «sikre funksjoner» som er godt designet med hensyn til nettopp sikkerhet
 - Områder som kryptering, autentisering, logging osv er viktig
- Sikker koding
 - En ønsker å unngå at sårbarheter bygges inn i systemet under koding, og at sikkerhetsfunksjoner fungerer i henhold til krav og design
 - F.eks. statisk analyse, gjennomgang av kode, bruk av «sikre» programmeringsspråk er viktig

5. Sikkerhetstesting

- En ønsker å avdekke sårbarheter som ikke ble oppdaget i design- eller kodefase
- En kan f.eks. utføre:
 - Dynamisk testing/ sårbarhetsanalyse – hvor en bl.a. sjekker at brukere får tilgang til informasjon/funksjonalitetene de skal (og ikke de de ikke skal)
 - Penetrasjonstesting – simulerte angrep for å evaluere sikkerheten
 - Fuzztesting – en forsøker å fremprovosere feil i systemet ved å gi korruperte inputverdier

6. Produksjonssetting, 7. Forvaltning

- Produksjonssetting

- En lager planer for drift, vedlikehold og hendelseshåndtering, med definerte prosedyrer for drift, avviksrapportering og hendelseshåndtering
- En lager formelle godkjenninger av produksjonssetting hvor en krever verifisering og dokumentasjon på at alle krav til sikkerhet er oppfylt og identifiserte sårbarheter er tilstrekkelig fjernet

- Forvaltning

- En kjører drift og vedlikehold hvor prosedyrer og rutiner skal følges
- En fører avviks- og hendelseshåndtering hvor en rapporterer avvik og hendelser og hvordan en skal håndtere disse

PAUSE

Ukesoppgaver

1. Begreper:

- A. Forklar generelt hva informasjonssikkerhet er
- B. Hvilke tre generelle IS-mål har vi? Nevn eksempler på trusler mot hvert sikkerhetsmål, samt hvordan trusselen kan forhindres med sikkerhetstiltak
- C. Hva er forskjellen mellom tilgangsautorisering og tilgangskontroll?
- D. Hva er tre av hovedkildene for krav til IS?
- E. Nevn tre hovedkategorier av sikkerhetstiltak – med ett eksempel fra hvert

Ukesoppgaver

2. Trusselscenario

Stortinget ble utsatt for dataangrep 5. mars 2021. Les om angrepet i artikkelen på NRK: <https://www.nrk.no/norge/stortinget-utsett-for-nytt-dataangrep-1.15411279>

A. Fra angrepet, definer disse aspektene:

- Verdier
- Sårbarhet(er)
- Trusselaktør
- Trusselmotivasjon
- Sannsynlighet
- Konsekvens

B. Definer risikoen for angrepet basert på opplysningene fra oppg. A.

C. Foreslå tre sikkerhetstiltak for å redusere nivået på denne risikoen

OBLIGJOBING